

20

16. března 2007

ROČNÍK 16

V ČÍSLE:

Olomoucká hemato-onkologie: šedesát transplantací ročně • UP na letošním Literárním festivalu a knižním veletrhu Libri • Archiv získal unikátní fotografie

„Současnému týmu organizátorů přejí, aby připravili festival, který bude tak zajímavý, aby v příštích letech získal ocenění také. Byla by to dobrá tradice, kdyby se AFO dostal mezi oceňované akce kraje“, uvedl mj. PhDr. R. Hladký (vlevo) při přebírání jedné z Cen Olomouckého kraje za organizaci 41. ročníku Academia film Olomouc. Slavnostního předávání cen v Moravském divadle Olomouc, které moderoval M. Eben (vpravo), se zúčastnil rovněž rektor UP prof. L. Dvořák.

(Další informace níže.)

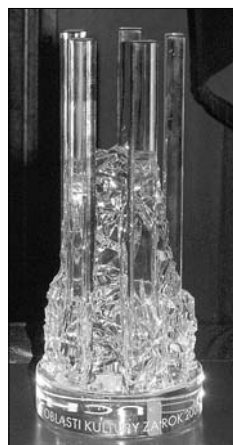
-red-, foto -tj- ▶

41. ročník Academia filmu Olomouc obdržel Cenu Olomouckého kraje za rok 2006

Letos poprvé uspořádal Olomoucký kraj ve spolupráci se společností TK Plus anketu „Cena Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury v roce 2006“. Rozhodnutím o každoročním udělování cen, které přijalo Zastupitelstvo Olomouckého kraje 13. 9. 2006, tak byla založena tradice, která by měla posílit vědomí občanů Olomoucka a jejich totožnosti se s krajem, v němž žijí. Navrhovatelé kandidátů na Cenu Olomouckého kraje byli zástupci kulturních a vzdělávacích institucí, profesních organizací a médií i občané Olomouckého kraje.

Za výjimečný počín roku 2006 v kategorii profesionálního umění – v oblasti filmu, rozhlasu a televize – získala Cenu Olomouckého kraje Univerzita Palackého za organizaci 41. ročníku Mezinárodního filmového festivalu Academia film Olomouc 2006. Při slavnostním předávání cen v Moravském divadle Olomouc 8. 3. 2007 převzali ocenění rektor UP prof. L. Dvořák a ředitel sedmi ročníků festivalu a nynější kancléř UP PhDr. R. Hladký. Cena je pochopitelně jistou satisfakcí, protože jestliže člověk něco dělá, chce mít také zpětnou vazbu – chce vědět, jestli to, na čem pracuje, je užitečné, jestli se to líbí, anebo ne. Tak to ocenění také vnímám – jako zpětnou vazbu a zároveň ocenění pro všechny, kteří se na přípravě festivalu podíleli, včetně těch, kteří už bohužel nejsou mezi námi – PhDr. H. Pilátová

a Z. Menšík, uvedl pro Žurnál UP PhDr. R. Hladký. V jeho hodnocení jednotlivých ročníků AFO mají nejsilnější pozici především období posledních tří let, v jejichž průběhu se podle jeho slov podařilo zlomit pocit, že jde sice o tzv. rodinné stříbro univerzity, ale prakticky o festival spíše trpěný. *Zásadní průlom nastal podle mého názoru při organizaci 40. ročníku, protože ten – jako jubilejní – na sebe připoutal pozornost už předem. Jeho program se nám podařilo poskládat jako skutečně důstojnou oslavu. A když jsme začali připravovat následující ročník, už jsme věděli, že nemůžeme jít pod dosaženou úroveň. Z mého pohledu začal Academia film Olomouc právě tehdy nabírat obrátky a ukazovat světu docela zajímavou tvář, zrekapituloval krátce PhDr. R. Hladký. Jak dále zdůraznil, do organizace posledních ročníků AFO se také výrazně zapojili studenti: Často se říká, že je festival nezajímavý, ale není to pravda. Poslední dva ročníky ukázaly, že je zajímavý všechno, co je pro ně přímé – odborné či společensky, že je oslovi vše, co vyvolá jejich aktivitu a umožní ji realizovat. Jsem přesvědčen, že i skladba celého týmu, který vytvořili výhradně zástupci univerzity, a propojení s městem a krajem byly velice užitečné, stejně jako zájem středoškolských studentů a jejich pedagogů. Někteří dokonce tvrdili, že vychovávají novou generaci diváků AFO. . .*

Dokončení na str. 6

Jediný kandidát na funkci děkana Lékařské fakulty UP

Do 8. 3. měli členové akademické obce Lékařské fakulty UP možnost podávat návrhy na kandidáty na funkci děkana LF UP pro další období. Podle informací předsedy Akademické senátu LF UP MUDr. V. Raclavského, Ph.D., byl navržen jediný kandidát, a to nynější děkan LF prof. Z. Kolář, CSc., který byl do čela fakulty zvolen v květnu 2004 a jehož stávající první funkční období končí dnem 31. 5. 2007. Do 19. 3. by měl vyjádřit svůj případný souhlas s kandidaturou a do 21. 3. předložit teze volebního programu, které budou poté zveřejněny na webových stránkách fakultního senátu. Veřejná prezentace kandidáta na děkana je plánována na 27. 3.; jeho volba proběhne na jednání AS LF UP 3. 4. 2007.

Podle doporučení senátu fakulty by se zveřejněné teze volebního programu kandidáta měly vztahovat ke konkrétním tématickým okruhům, např. *Představa o budoucnosti samostatné nebo společné existence Lékařské a Zdravotnické fakulty UP v Olomouci; Koncepce udržitelnosti výuky českých i zahraničních studentů a případné změny curricula magisterských a bakalářských oborů; Rozvoj vědy a výzkumu, představy o zvýšení vědeckého výkonu fakulty a další.*

-red-

▲ Plesová sezóna letos již tradičně pokračovala Plesem Přírodovědecké fakulty UP, který se konal 2. 3. v Regionálním centru Olomouc.

-red-, foto -tj-

Olomoucká hemato-onkologie: šedesát transplantací ročně

■ Od doby, kdy byla na pracovišti olomoucké Hemato-onkologické kliniky FNO a LF UP provedena první transplantace kostní dřeně, uplynulo deset let. *Lékařům jsem důvěřovala, neměla jsem obavy z toho, že jsem první, popsala své pocity J. Morávková, která podstoupila transplantační zákrok jako první. Po pěti letech v invalidním důchodu se vrátila tato zdravotní sestra na zkrácený úvazek do práce. Všechno zvládám. Práci, rodinu i vnoučata, dodala žena s úsměvem.*

Když se ještě před několika lety pacient dozvěděl, že onemocněl leukémií, jinými slovy mu bylo vlastně řečeno, že je jeho osud zpečetěn. Současná situace je však zcela jiná. Dnešní medicína zajišťuje nejen přežití mnohým z těch, kteří by dříve neměli šanci, ale i plnohodnotný život po další řadu let. Ze 40% úspěšnosti přežití před deseti lety dnes můžeme hovořit o pozitivním výsledku v řádu 84%. A zásluhu na tom mají především transplantace krevetvorné tkáně (kostní dřeně nebo krevetvorné buňky odebrané z krve), s nimiž olomoucká Hemato-onkologická klinika začala právě před uvedeným desetiletím. *Dokud olomoucké pracoviště tyto zákroky neprovádělo, jezdili*

pacienti do center v Praze a Plzni. Nebylo to dobré, protože museli cestovat daleko, a navíc tato pracoviště přestávala mít volné kapacity. Protože jsme již v té době disponovali zkušeným týmem a měli i zázemy fakultní nemocnice, rozhodli jsme se zahájit transplantační program u nás, řekl k počátkům transplantací kostní dřeně v Olomouci přednosta Hemato-onkologické kliniky FNO a LF UP prof. K. Indrák a dodal: Na klinice pracuje tým odborníků, na který jsem velmi hrdý. Důkazem jejich obrovského pracovního nasazení jsou lidé, kteří transplantaci prošli, lidé, kteří dnes žijí plnohodnotným životem.

Počet transplantací krevetvorných buněk provedených na Hemato-onkologické klinice FNO a LF UP za uplynulých deset let podle diagnóz

Akutní leukémie	90
Chronické leukémie	36
Mnohočetný myelom	137
Maligní lymfomy	263
Ostatní	18
Celkem	544

Dnes je olomoucká Hemato-onkologická klinika jedním z pěti míst v zemi, kde se pacienti s nádorovými onemocněními krevetvorby léčí transplantací. Za uplynulých deset let provedl zdejší personál více než 540 transplantací krevetvorných buněk. *Našimi pacienty jsou dospělí, kteří trpí zhoubnou nemocí krevetvorby, tedy leukémiemi či lymfomy. Původně jsme začínali se zhruba dvaceti transplantacemi za rok, dnes jich ročně provedeme třikrát tolik. Je to dáno samozřejmě vzrůstající potřebou, ale i zvyšováním bezpečnosti výkonu, takže se častěji transplantují starší nemocní. Navíc se zvyšuje dostupnost dárců díky úrovni mezinárodního propojení registrů dárců, v nichž je v současnosti 10 milionů dobrovolníků na celém světě. Je tedy snazší objevit vhodného dárce, komentoval problematiku vedoucí transplantační jednotky kliniky MUDr. E. Faber, CSc.*

Celosvětově je zhoubná nemoc krevetvorby pátou nejčastější onkologickou diagnózou. Většina hematologických onemocnění nemá

jednu příčinu. V obecném měřítku lze říci, že nádorové choroby přibývají s rostoucím věkem. Ne každý člověk ale může být léčen transplantací kostní dřeně, ne každý je na tento typ léčby vhodným kandidátem. *Pokud však onemocnění zachytíme včas a lze touto metodou postupovat, je právě transplantace nadějí na úplné vyléčení, dodal k léčbě primář kliniky MUDr. T. Papajik.*

Olomoucká hemato-onkologie je akreditovaná v evropské organizaci pro transplantace kostní dřeně. Zdejší výsledky práce – léčebné i diagnostické – jsou srovnatelné s výsledky špičkových evropských center. V žádném případě by však této úrovni nedosahovaly bez vědecko-výzkumné činnosti, dotované mj. z grantových zdrojů.

Díky své nemoci jsem si ujasnila životní priority. Po transplantaci jsem se cítila velmi silná a většinu životních situací jsem řešila s nadhledem, uvedla pro univerzitní týdeník A. Reichlová, která před léty onemocněla Hodgkinovou nemocí. Nějaký čas po transplantaci začala tato žena podnikat: Mám nehtové studio a pedikúru a přestože jsem v částečném invalidním důchodu, myslím, že opět žiji plnohodnotným, šťastným životem, dodala závěrem.

-map-, -eh-

Haimaom

- * Nadace na podporu transplantace kostní dřeně, pomoc lidem s krevními nádory a vrozenými poruchami krevního srážení.
- * Se sídlem na Hemato-onkologické klinice FNO a LF UP vznikla v roce 1997.
- * Za dobu své existence zakoupila přístroje, pomůcky a vybavení pro potřeby Hemato-onkologické kliniky a jejich pacientů ve výši 8,5 mil. korun.
- * Chcete pomoci? Více na: <http://www.haimaom.cz>.

Soutěž Mapa roku zná počet přihlášených produktů

■ Devátý ročník soutěže *Mapa roku*, kterou pořádá Kartografická společnost ČR, již zná konečný počet přihlášených produktů a producentů map. Kartografická díla publikovaná v České republice za uplynulý rok 2006, která jejich autoři do soutěže přihlásili, se tak stávají předmětem hodnocení předních českých odborníků na kartografii. V letošním ročníku se o titul *Mapa roku 2006* utká celkem 107 produktů v šesti kategoriích. Do soutěže je přihlásilo 24 producentů z celé České republiky.

▲ *Předseda hodnotící komise pro soutěž Mapa roku doc. V. Voženílek (vlevo) a člen komise doc. J. Kaňok při hodnocení edice plastických map*

Do kategorie Kartografické výsledky studentských prací se zapojilo i osm studentů Přírodovědecké fakulty UP, a to jak s výstupy svých diplomových prací, tak i s vydařenými semestrálními pracemi. *Splnil se náš cíl, aby byl letošní ročník opět rekordní. Počet hodnocených produktů narostl oproti minulému ročníku o 47 procent a splnilo se nám i druhé přání, aby se do soutěže zapojilo více studentů, uvedl předseda hodnotící komise pro soutěž Mapa roku a vedoucí Katedry geoinformatiky PFF UP doc. V. Voženílek. Nyní se bude sedmičlenná hodnotící komise pro soutěž Mapa roku 2006 zabývat hodnocením přihlášených produktů; nominace by měly být známy v druhé polovině dubna.*

Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže se uskuteční dne 4. 5. 2007 na veletrhu *Svět knihy* v Praze.

A. Vondráková, studentka 3. ročníku Geoinformatiky na PFF UP, foto autorka

Na teologické fakultě se diskutovalo o křesťanské sociální práci

■ Diskusi o možnosti spolupráce na plánovaném magisterském oboru Křesťanská sociální práce byl věnován mezinárodní seminář *Deus caritas est* s podtitulem „Církev jako společenství lásky ve službě trpícímu člověku“, který ve dnech 22.–23. 2. pořádala v Olomouci Katedra křesťanské sociální práce CMTF UP.

Program semináře byl zahájen ve čtvrtek večer seznámením se situací na poli křesťanské sociální práce v okolních státech. Oba páteční bloky pak propojila diskuse nad koncepcí magisterského studia křesťanské sociální práce v Olomouci a nad plánovanou květnovou mezinárodní konferencí o důsledcích papežových encyklykly pro charitativní práci.

Pozvání vedoucího Katedry křesťanské sociální práce prof. H. Pompeye přijali hosté z Varšavy (doc. Ka-

miński, Katovic (prof. Krzyszczyk), Českých Budějovic (dr. Křišťan, Mgr. Opatrný), Prahy (dr. Martinek), Olomouce (dr. Bednář), Trnavy (doc. Dufferová) a Lvova (prof. Shved a M. Banakh), přítomen byl i arcibiskup olomoucký Mons. J. Graubner, Charitu ČR zastupoval dr. Stejskal z Hradce Králové. Záměr vědecké reflexe charitativně-sociální práce a odborné přípravy charitativních pracovníků sleduje už od svého založení v roce 1971 rovněž Papežská rada Cor Unum, s nadsázkou řečeno papežské ministerstvo pro charitu. V průběhu celého programu byl účasten tudíž i sekretář prezidenta Cor Unum, Msgr. dr. D. Toso. Finanční záštitu nad organizací semináře přejala nadace Konrad-Adenauer-Stiftung.

-jd-

Velká povodeň ve Florencii 1966: Esej ve fotografiích

■ V přizemí Uměleckého centra UP je od 12. 3. instalována výstava, která poprvé uceleně představuje širší výběr fotografií mezinárodně uznávaného umělce S. N. Kraczyny (na snímku), na nichž jsou zachyceny okamžiky z konce roku 1966, kdy Florencii postihly nejničivější povodně v její historii. Tehdy se šestadvacetiletý americký umělec, žijící ve Florencii, vydal do zaplavených ulic, aby nafotil dramatické události, kdy město bojovalo s pohromou. Za soubor deseti vybraných fotografií Kraczyna získal Fiorino d'Oro (Zlatý florin) – nejvyšší vyznamenání města Florencie.

S. N. Kraczyna (Syracuse University – Florencie) představil svou tvorbu již na 128 samostatných výstavách na pěti kontinentech a jeho dílo je zastoupeno i ve florentské galerii Uffizi. Pracoval jako technický asistent na barevných leptech M. Mariniho a sám se stal významným představitelem tohoto oboru.

Výstava, kterou připravila Katedra výtvarné výchovy PdF UP, potrvá do 10. 4. 2007.

-red-, foto z vernisáže výstavy -jt-

Olomoucká univerzita na letošním Literárním festivalu a knižním veletrhu Libri

■ I letošní, v pořadí již 13. ročník Literárního festivalu, jenž probíhal souběžně s knižním veletrhem Libri (6.–10. 3.), nabídl spoustu zajímavého. Připraveny byly besedy, vernisáže, koncerty i setkání s významnými osobnostmi současné kultury. *Základní dramaturgický záměr se už několik let nemění, ne snad pro nedostatek nápadů, ale protože rámec, který jsme si před jistou dobou vymezili – tj. kniha jako průvodce celým životem, a to v nejrůznějších podobách (praktická příručka, zdroj zábavy nebo podnětů k zamyšlení, popřípadě kniha jako inspirace pro jiné druhy umění) shledáváme stále dostatečně nosný*, řekl hlavní dramaturg festivalu

▲ Snímek 1

doc. L. Machala, vedoucí Katedry bohemistiky FF UP a k dramaturgii festivalu dodal: *Rozhodně umožňuje zvát atraktivní hosty – také zde jsou kritéria vcelku jednoduchá: jednak prezentovat nesporné veličiny, letos to byli např. M. Prokop, M. Lasica, Divadlo Jára Cimrmana, dále představovat aktuálně oceněné osobnosti (I. M. Jirous, V. Morstein, M. Sindelka), a v neposlední řadě upozorňovat na nejnovější objevy a přísliby (J. Katalpa, L. Šerý, D. Zábranský). Permanentní je též naše snaha předvádět pozoruhodné kulturní fenomény z tzv. vísegrádkých zemí: ze Slovenska jsme pozvali kromě jiných S. Lavrika a K. D. Horvátha, z Polska A. Kaczorowskeho a Teatr Tradycyjny, což je jediné zahraniční divadlo, které hraje hry Jára Cimrmana. Místo tradičních maďarských hostů obohatil v tomto roce program našeho festivalu všestranný ukrajinský umělec J. Andruchovyč. Ten ještě před oficiálním zahájením představil v restauraci Ponorka historicky první překlad své knihy do češtiny.*

minianketa

Březen, měsíc knihy aneb Co čtou lidé z olomoucké univerzity?

Přes komunikační vymoženosti počátku jednadvacátého století stále zůstává dost těch, kteří v březnu – a zdaleka nejen v měsíci knihy – „vlezou za hřejiící kamna“ s nějakou knižní novinkou či jiným užasným literárním počinem... V této souvislosti jsme se v náhodném výběru zeptali:

Co právě čtete? Měl/a byste nějaký tip pro své studenty, pedagogy, kolegy?

Doc. E. Vysloužilová (vedoucí Katedry slavistiky FF UP): Je období podávání grantů, proto jsem se znovu vrátila k odborné literatuře, konkrétně k publikaci H. Belze a M. Siegrista „Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. Východiska, metody, cvičení a hry“ (Portal, Praha 2001). A pokud jde o studenty, přála bych si, aby vůbec četli, a to co nejvíce. A našli si čas na četbu v originále.

Mgr. V. Polách (Katedra historie FF UP): Když odhlédnu od odborné literatury (Sociologie žurnalistiky), tak po večerech dočítám útlou rodinnou kroniku „Příběh matky a otce“ od norského spisovatele E. Hoema. Brzy ji nahradí vědeckofantastické povídky ze sbírky „Trochu divné kusy 2“. Obě díla můžu doporučit, byť jsou snad až extrémně odlišná. Neustále se mi ale do hlavy vrací vloni vydaný „Atlas Mraků“ D. Mitchella, to je asi to nejlepší doporučení.

▲ Snímek 2

Univerzita Palackého se každoročně výrazně prezentuje i v průběhu knižního veletrhu. Ve stánku UP (viz snímek 1), který je v pavilonu A Výstaviště Flora každoročně instalován, nabízí svou produkci její Vydavatelství UP. Letos se zde uskutečnil např. slavnostní křest dvoudílného českého překladu knihy W. Nathera *Kronika olomouckých domů* (viz snímek 2), jejíž německou verzi Vydavatelství UP vydalo v loňském roce. Se zájmem se také setkala autorské čtení z díla *Po druhém tichu* autora D. Šimka (na snímku 3 vlevo) a ilustrátora B. Zemana.

▲ Snímek 3

Literární festival i knižní veletrh Libri patří do širšího projektu Olomouc – město knihy, jehož součástí je také mezinárodní a mezioborové sympozium *Česká kultura a umění 20. století*, které proběhlo ve dnech 13.–14. 3. a jehož letošním tématem byly *Objev a omyly v umění 20. století*.

–map–, foto –tj–

INFORMACE, OZNÁMENÍ, POZVÁNKY

Pozvánka

na informační seminář

Jak vytvořit Business plan

ve středu 21. 3. ve 14 hodin

v prostorách Podnikatelského inkubátoru Vědeckotechnického parku UP (Šlechtitelů 21, Olomouc, areál Přírodovědecké fakulty UP).

Cílem akce je informovat zájemce o obecné struktuře podnikatelského plánu pro malé a střední firmy, jeho náležitostí a způsobech jeho vytvoření.

Business plan se používá jako důležitý podkladový materiál, který by měl přesvědčit potenciální investory, např. banky a jiné instituce, o výhodnosti projektu, a tím je přímět k poskytnutí kapitálu na jeho financování v případě, že vlastní zdroje podniku nedostačují.

Program:

- 14.00–14.15: Pojem podnikatelský plán a jeho charakteristika;
- 14.15–14.30: Obecná struktura podnikatelského plánu;
- 14.30–14.45: Náležitosti podnikatelského plánu malého a středního podniku;
- 14.45–15.00: Dotazy, diskuze.

Svou účast prosím potvrďte na e-mailu jana.luke-sova@upol.cz nebo na tel. čísle 585 631 421.

V rámci kurzu *Současná chemie*, letos s podtitulem „Předsedové AVČR přednáší o současné vědě“, se dne 22. 3. ve 14 hod. koná přednáška

předsedy Akademie věd ČR

prof. V. Pačese, DrSc.,

na téma

Dva bratraci: člověk a šimpanz.

Přednáška se uskuteční v prostorách Přírodovědecké fakulty na tř. Svobody 26 v učebně SV1.

Katedra romanistiky FF UP pořádá ve dnech 22.–23. 3. 2007

mezinárodní interdisciplinární konferenci

na téma

Vznešenost a úpadek jazyka ve 21. století (Grandeur et décadence de la parole au XXIème siècle, Grandeza y Decadencia de la Palabra en el Siglo XXI.).

Konference, která je součástí letošních olomouckých *Dnů frankofonie*, bude probíhat v prostorách Uměleckého centra UP, Filozofické fakulty UP a Zbrojnice.

Katedra historie FF UP, Archiv UP

Vás zvou

na besedu s historikem

prof. Janem Křenem

na téma

Minulost, přítomnost a budoucnost česko-německých vztahů.

Kdy: úterý 27. 3. 2007, 11.30 hodin.

Kde: Katedra historie FF UP, Křížkovského 8, učebna č. 13.

Lingvistická sekce Katedry bohemistiky FF UP pořádá

studentskou soutěžní konferenci

Student a věda 2007

sekce Lingvistika,

kteřá se bude konat dne 2. 5. 2007 od 8.00 hod. v posluchárně FF UP číslo 18.

Soutěžní práce nejsou tematicky vymezeny a studenti je mohou odevzdávat (ve dvou vyhotoveních v max. rozsahu 10–15 stran) na sekretariátě Katedry bohemistiky nejpozději do 26. 4. 2007 do 12 hodin.

Cena Františka Palackého

Cena Františka Palackého je oceněním vynikajících výsledků tvůrčí činnosti na poli vědy nebo kultury, které přispívají k prestiži České republiky a Univerzity Palackého v Olomouci. *Cenu* uděluje jménem Univerzity Palackého její rektor. *Cena* se uděluje zpravidla jednou za dva roky a udělení je spojeno s finanční odměnou 50 000 Kč. Na tuto odměnu přispívá Obecní úřad v Hodslavicích a Městský úřad v Neratovicích podle smlouvy uzavřené s Univerzitou Palackého. Návrh na udělení *Ceny Františka Palackého* může předložit každý člen akademické obce UP, a to vědecké radě té fakulty, na které je zaměstnán.

Pro udělení *Ceny Františka Palackého* v roce 2008 je možno předkládat návrhy **do 13. 5. 2007** cestou děkanátu fakulty.

Přednáška k počtě J. L. Fischera v roce 2007

Přednáška k počtě J. L. Fischera se uskutečňuje jednou ročně jako projev ocenění významu osobnosti prvního rektora obnovené olomoucké univerzity. Koná se zpravidla v listopadu. K jejímu přednesení vybere k tomuto účelu rektorem UP jmenovaná výběrová komise významnou českou či zahraniční osobnost z kterékoliv vědní oblasti. Kterýkoliv člen akademické obce může podat svůj návrh na kandidáta přednášky. Součástí tohoto návrhu musí být stručné zdůvodnění.

Prosíme o zaslání návrhů na kandidáta přednášky na Odd.vědy a výzkumu RUP **do 15. 5. 2007** (*vladimira.kalova@upol.cz*).

Francouzské centrum Olomouc pořádá
ve dnech

21.–28. 3. 2007

Dny frankofonie

tentokrát s podtitulem

Oslavujeme frankofonii!

Bližší informace o programu

viz <http://www.pastichefilmz.org/brezen07.html>.

Moravská pobočka Společnosti křesťanů
a Židů v Olomouci

a Cyrilometodějská teologická fakulta UP
zve na přednáškový podvečer s názvem

Kniha Růt

s výkladem **V. Vacka, faráře z Letohradu,**
která se uskuteční **19. 3. 2007 v 18.30 hod.**

v 1. patře CMTF UP v posluchárně č. 3

(Univerzitní 22, Olomouc).

Zájemci jsou srdečně zváni!

Rektor UP ve snaze povzbudit literární tvorbu studentů
a umožnit tvůrčí dialog s posuzovateli jejich práce
vyhlašuje

13. ročník veřejné literární soutěže pro studenty.

Podmínky soutěže: Předložit v oboru poezie
5–10 textů; v oboru próza (povídka, novela, esej) text
do 30 stran; v oboru drama text hry; a to ve třech ko-
piích, z nichž každá bude označena jménem, fakultou
ročníkem, studovaným oborem a domácí adresou.
(Stranou se míní strojopis [počítačový text] o 30 řád-
cích a 65 úhovech.)

**Závěrečný termín odevzdání prací je 31. březen
2007.**

Za nejlepší práce budou uděleny ceny, a to 1. cena –
2 000 Kč, 2. cena – 1 500 Kč, 3. cena – 1 000 Kč.

Porota nemusí všechny ceny udělit. Ceny se neroz-
dělují ani nezdvojují. Soutěžní práce budou hodnoceny
odbornou porotou, kterou jmenuje rektor UP.

Výsledky soutěže budou vyhlášeny v květnu 2007
a zveřejněny v Žurnále UP. Autoři vítězných prací se
zúčastní hodnotícího semináře.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu: Sekretariát
rektora UP, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc; obálku
označte heslem „Literární soutěž“.

Olomoucká medievistika členem European Master

Olomoucká medievistika se počátkem roku
2007 stala členem mezinárodního projektu
European Master. Jedná se o studijní pro-
gram, jehož členskou základnu tvoří deset
evropských univerzit (Porto, Amsterdam,
Berlín, Brémy, Galway, Ljubljana, Palermo,
Santiago de Compostela, Vídeň, Olomouc).
Umožňuje studentům zúčastněných institutů
získat doplňující vzdělání v oblasti německé
středověké literatury, zařazené do kontextu
literatury evropské.

Každoročně je zvolena jedna univerzita tzv.
hub-university (centrální univerzita), na které
se konají blokové semináře, vedené docenty
zúčastněných univerzit. Do projektu se mo-
hou přihlásit studenti, kteří jsou zapsáni do
magisterského studijního programu a získali
předepsaný počet kreditů na své mateřské
univerzitě. Ve studiu pak mohou pokračovat

na *hub-university*. Studium je modulové, tj. stu-
denti absolvují tematicky zaměřené semináře,
a získají tak předepsaný počet kreditů (celkem
30 kreditních bodů.) Absolventi obdrží certifi-
kát o doplňkovém vzdělání.

Další iniciativou je pořádání letních škol,
kde je studium organizováno stejným způso-
bem.

„Hub university“ se pro následující rok stala
univerzita v Amsterdamu, pro letní školu bylo
vybráno Palermo; Olomouc se stane centrální
univerzitou v roce 2009.

Účast na projektu zařazuje olomouckou
medievistiku mezi elitu svého oboru, a přispívá
tak významně k internacionalizaci nově vzniklého
studijního oboru.

Další informace: <http://web.letras.up.pt/europeanmasters>.

Mgr. K. Slámová, Ph.D., Katedra germanistiky FF UP

Inovace předmětů zaměřených na využívání moderních informačních a komunikačních technologií ve výuce

Projekt, který začal být realizován k 1. 1. 2007, je zaměřen na komplexní řešení aktuálních potřeb pregraduálního a celoživotního vzdělávání učitelů, vyvstávajících ze současného rozvoje informačních a komunikačních technologií a jejich pronikání do vzdělávání. Reaguje tak na aktuální požadavky pedagogické praxe.

Základním smyslem projektu, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR, je inovovat kurikulum předmětů zaměřených na využívání informačních a komunikačních technologií ve výuce s akcentem na výrazně praktický, aplikační a aktivizační charakter. Vedle inovace stávajících předmětů je jedním z cílů projektu vytvoření nového předmětu s obsahem zaměřeným zejména na informačně-administrativní školské systémy a e-Twinning. V rámci projektu budou taktéž uspořádány kurzy celoživotního vzdělávání, které v minulých dnech získaly akreditaci od MŠMT jako DVPP (Další vzdělávání pedagogických pracovníků).

S realizací výuky a pořádáním kurzů úzce souvisí inovace vybavení počítačových učeben odpovídajícími informačními a komunikačními technologiemi. Součástí projektu je rovněž vytvoření sylabů, osnov, metodik, multimediálních studijních opor a zajištění kvalifikovaného personálu pro výuku.

Za významný cíl projektu je možné považovat i uspořádání mezinárodní vědecko-odborné konference **INFOTECH 2007 – moderní informační a komunikační technologie ve vzdělávání**, která se bude konat 11. 9. 2007 na Pedagogické fakultě UP v Olomouci. Projekt taktéž přispěje k vědomostně-dovednostnímu rozvoji cílové skupiny v oblasti informačních a komunikačních technologií (ICT) pořízením odborné literatury, kterou bude možné podle potřeby zapůjčit a studovat.

Efekty projektu lze sledovat ve zvýšení kvality vzdělání a odborné připravenosti studentů učitelství pro výkon povolání. Budou tak moci lépe reagovat na současné požadavky moderní edukace. Naopak účastníci kurzů celoživotního vzdělávání, kteří již v pedagogické praxi různou dobu působí, budou mít jedinečnou možnost dále rozvíjet svou odbornou kvalifikační úroveň.

Projekt je realizován týmem pracovníků pod vedením PhDr. PaedDr. J. Dostála, Ph. D., na Katedře technické a informační výchovy PdF UP. Na tomto pracovišti jsou pro plnění vytyčených cílů k dispozici tři moderní učebny vybavené špičkovou výpočetní technikou.

Více informací o projektu a průběhu jeho řešení je možné získat na webu: <http://mict.upol.cz>.

PhDr. PaedDr. J. Dostál, Ph.D., hlavní řešitel projektu

PaedDr. Anna Derevjaniková, Ph.D., na Katedře hudební výchovy

V týdnu **od 19. do 23. 3.** navštíví Katedru hudební výchovy PdF UP PaedDr. A. Derevjaniková, Ph.D., vedoucí Katedry umělecké, estetické a pohybové výchovy Pedagogické fakulty Prešovské univerzity v Prešově. Mnozí ještě dodnes nosí v živé paměti vzpomínky na její předloňskou návštěvu, která se setkala s velkým ohlasem, a to zejména díky spontánním a emotivně nabitým workshopům rusinského folkloru i zajímavým přednáškám o pravoslavné liturgické hudbě.

Letošní program bude více zaměřen na hudebně edukační problematiku předškolního, primárního a speciálního vzdělávání (série tří workshopů pro studenty těchto oborů). Širší veřejnosti je určena úvodní přednáška na téma „Folklór východného Slovenska jeho charakteristické znaky i současné podoby“, která se uskuteční v pondělí 19. 3. v 15 hod. v komorním sále UC UP, a závěrečný workshop „Rómske folklórne prejavy a možnosti ich využitia na I. stupni základnej školy“, připravený na čtvrtek 22. 3. od 14 hod. tamtéž, jehož frekventanti budou současně studenty PdF a učitelé hudební výchovy základních a speciálních škol v Olomouci.

Návštěva proběhne v rámci programu Sokrates – Erasmus.

-js-

HABILITACE A PROFESURY

Filozofická fakulta

Dne 28. 2. proběhla před Vědeckou radou FF UP následující řízení:

– profesorské řízení

– **doc. A. Jaklová, CSc.**, docentka Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích; přednáška s názvem *Persvaze v současné žurnalistice a její prostředky*.

– habilitační řízení

– **L. Olivová, M.A, Ph.D.**, odborná asistentka Katedry asijských studií Filozofické fakulty UP;

přednáška s názvem *Čínské sbírky umění v čínské historii*;

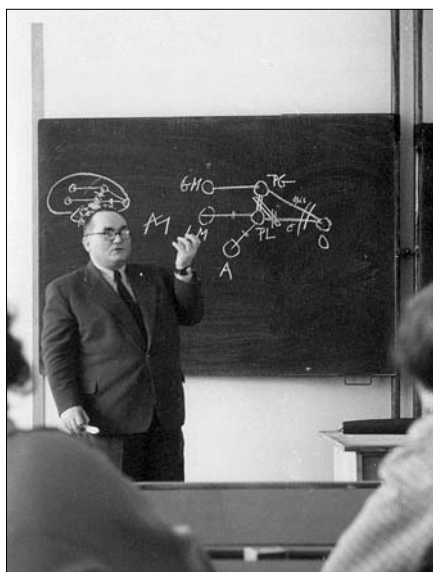
– **PhDr. A. Petrová, Ph.D.**, odborná asistentka Katedry psychologie a patopsychologie Pedagogické fakulty UP; přednáška s názvem *Obraz člověka v logoterapii*.

Vědecká rada FF UP schválila všechny tři návrhy a doporučila děkanovi FF UP postoupit spisy k dalšímu řízení.

Archiv UP získal unikátní fotografie

▲ První máj 1968 v Olomouci – zprava J. L. Fischer a tehdejší rektor UP J. Metelka

▲ „Prasátka“ J. Hrbka, tehdejšího rektora UP (1959)

V minulém roce oslovil Archiv UP prostřednictvím Žurnálu UP i dalších médií veřejnost s cílem získat fotografie reflektující události a osobnosti z šedesátileté existence obnovené olomoucké univerzity. Tato akce byla úspěšná a rozšířila fotografickou sbírkou Archivu UP o řadu unikátních snímků. Získali jsme např. fotografie z jednání o vzniku olomoucké univerzity mezi J. L. Fischerem a sociálně demokratickým politikem Oldřichem Johnem, máme řadu fotografií ze zákulisí i průběhu slavnostního rautu z 21. února 1947, včetně společných fotografií prezidenta republiky Edvarda Beneše a ministerského předsedy Klementa Gottwalda. Máme snímek J. L. Fischera s rektorem Josefem Metelkou z prvomájových oslav roku 1968, ale třeba i fotografii Jaromíra Hrbka z konce padesátých let minulého století. Ten na snímku kreslí svá proslulá schémata, která studenti posměšně nazývali „prasátka“, uvedl ředitel Archivu UP PhDr. P. Urbášek. Většina takto získaných fotografií bude použita v připravované obrazové publikaci, která vyjde v průběhu příštího roku. Pokud současní nebo bývalí učitelé, zaměstnanci či studenti Univerzity Palackého vlastní fotografie ze svého působení na UP, nechtě se na nás obrátit. Fotografie naskenujeme a vrátíme jejich majitelům, doplnil ředitel Archivu UP.

První dvě z dobových fotografií, které Archiv UP univerzitnímu týdeníku poskytl, věnovala univerzitě paní L. Židová, další paní L. Stejskalová, obě z Olomouce.

Kontakt:
Archiv UP, Biskupské nám. 1, 771 11 Olomouc,
tel.: 585 631 039, e-mail: pavel.urbasek@upol.cz.

Únorová produkce

Cyrilometodějská teologická fakulta

Zajícová, L. (odp. red.): *Studia theologica*. Teologický časopis. Roč. VIII, č. 4/2006. 108 s.
Bugel, W. (ed.): *Obřady žehnání v různých liturgických tradicích*. Sborník. 1. vyd., 102 s.
Podšubková, J., Pospíšil, J., a kol.: *Didaktika distančního vzdělávání v prostředí vysoké školy*. 1. vyd., 152 s.
Vlková, I. G.: *Úvod do prorocké a mudroslovné literatury Starého zákona*. 2., přeprac. vyd., 96 s.
Šipr, K.: *Donum vitae*. Sborník. 1. vyd., 74 s.
Vlková, G. I.: *Slovo Boží a slovo lidské*. 2., uprav. vyd. 176 s.

Fakulta tělesné kultury

Karášková, V. (ed.): AUPU. *Gymnica*, vol. 36, no. 3, 1. vyd., 76 s.

Filozofická fakulta

Saradin, P., Bradová, E. (eds.): *Visegrad Votes. Parliamentary Elections 2005–2006*. 1. vyd., 248 s.
Burešová, J., Koucká, I., Svobodová, J. (eds.): *Katedra historie*. Informační příručka. 1. vyd., 242 s.
Toufarová, E., Křížová, K.: *Taalofeningen I*. 1. vyd., 424 s.
Dvořáčková, M. (ed.): *Doktorandi pro andragogiku*. Sborník. 1. vyd., CD.
Pechal, Z. (výk. red.): *Rossica Olomucensia XLIV*. Ročenka katedry slavistiky. (Za rok 2005). 1.–3. část. 1. vyd., 902 s.
Dobrotová, I., Sobotková, M. (eds.): *Slavistické perspektivy*. Workshop olomouckých slavistů. 1. vyd., 162 s.
Peprník, J.: *English lexicology*. 3., nezm. vyd., 188 s.
Voždová, M., Miča, S. (eds.): AUPU. *Romanica Olomucensia XVII*. 1. vyd., 222 s.

Lékařská fakulta

Dvořáčková, S., a kol.: *Praktikum lékařské chemie a biochemie*. 1. vyd., 168 s.
Bouček, J., a kol.: *Lékařská psychologie*. 1. vyd., 144 s.
Bouček, J.: *Psychoterapie*. 2., doplněné vyd., 48 s.

Pedagogická fakulta

Válková, S. (ed.): *New Trends in Educating Future Teachers of English II*. Sborník. 1. vyd., 86 s.
Majtner, J.: *Hlasová výchova*. 2., nezm. vyd., 60 s.
Plevová, I.: *Kapitoly z obecné psychologie II*. Dotisk. 1. vyd., 80 s.
Špiner, D.: *Člověk a náboženství*. Příspěvek ke kreačně-evolučnímu porozumění člověka ve světle náboženství. 1. vyd., 108 s.
Steinmetz, K. (výk. red.): AUPU. *Hudební věda a výchova 10*. 1. vyd., 202 s.
Homová, L.: *Awfully Afraid of Analysis?*. 1. vyd., 100 s.
Goldmann, R., Mihal, V., Cichá, M.: *O chorobách dětí školního věku 4*. 1. vyd., 66 s.
Ludíková, L., a kol.: *Základy speciální pedagogiky*. 1. vyd., 87 s.
e-PEDAGOGIUM III/2006. Nezávislý odborný časopis určený pedagogickým pracovníkům všech typů škol. 1. vyd., 106 s.
Kropáčová, J.: *Výuka žáka s odlišným mateřským jazykem*. 1. vyd., 162 s.
Horáková, M.: *Vývoj vybraných českých houslových metodik druhé poloviny 20. století*. 1. vyd., 154 s.
Svoboda, I.: *Občanskoprávní vztahy pro pedagogy*. 1. vyd., 90 s.

Přírodovědecká fakulta

Křepelka, J. (ed.): *Optické struktury, detekční systémy a související technologie pro nízkofotonové aplikace*. *Optical structure, detection systems and related technologies for single-photon applications*. Vybrané výsledky projektu 1M06002 za období 3–12/2006. 1. vyd., 150 s.
Zimák, J. (ed.): *Mineralogie Českého masivu a Západních Karpat 2006*. Sborník referátů ze semináře vě-

Dokončení na str. 6

Listy z Bretaně /IV/

O francouzské galantnosti i o jiném...

Dnes cestou z práce jsem si uvědomila, jak někdy závidím Francouzům.

Do práce to mám několik kilometrů. Jelikož má většina Francouzů auto – hlavně ti, co bydlí na venkově – tak tu meziměstská hromadná doprava moc nefrčí, někde dokonce vůbec neexistuje, jako například tam, kde já pracuji. Z toho vyplývá, že do práce mě vozí moji kolegové, kteří bydlí ve stejném městě jako já. Pevněji jezdím s jedním kolegou, který ve mně vyvolal ty závistivé pocity.

Dnes je Mezinárodní den žen (který jen tak mimochodem některé Francouzky využily k tomu, aby demonstrovaly za práva žen) a můj kolega se cestou z práce stavil v květinářství, aby své manželce koupil krásnou kytičku a ji, nic netušící, mohl po příjezdu překvapit a potěšit. A to samé udělal minulý měsíc, když byl den Sv. Valentýna. Tehdy k té kytičce přidal i šperk. A tak to tu chodí... Muži si sami od sebe vzpomenu na svátek a potěší své partnerky krásou, která sice za dva dny zvadne, ale v ten daný okamžik velmi, velmi potěší!

Vážený studente, vážená studentko,

v rámci projektu ERASMUS mobility, jehož koordinátorem je Kancelář zahraničních styků UP, Vám od akademického roku 2007/2008 nabízíme **možnost pracovních stáží v zahraničí**. Tyto stáže budou kreditovány a jsou určeny posluchačům bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů UP. Využitím nabídky získáte profesní zkušenosti a osvojení praktických i teoretických poznatků ve studovaném oboru, zlepšíte znalosti cizího jazyka, posílíte sociální kompetence a rozvoj své osobnosti a navštívíte tak svou atraktivitu coby absolventa – uchazeče o pracovní místo u českých i zahraničních zaměstnavatelů.

Abychom se nabídkou přiblížili co nejlépe Vaším představám a potřebám, zveřejnili jsme na univerzitních webových stránkách v sekci AKTUALITY krátký dotazník. Ten má za cíl zjistit, v jakém sektoru byste chtěl/a zahraniční pracovní stáž realizovat, jakou zemi EU pro její realizaci preferujete, jaká je pro Vás optimální délka stáže či jaké jsou Vaše časové možnosti, co se termínu zahájení praxe týká.

Pokud se cítíte osloven/a, vyplňte prosím tento dotazník a zašlete **do 22. 3. 2007** na e-mail rakovam@fnw.upol.cz.

Mgr. Y. Vyhánková, vedoucí Kanceláře zahraničních styků UP, Mgr. M. Raková, Profesionální poradenské centrum FF UP

Cítím se na své stáži opravdu moc dobře! A toto je jeden z faktů, který k tomu přispívá. Nedostávám sice žádné kytice, protože nejsem partnerka nikoho zdejšího, ale přesto si plnými doušky vychutnávám takzvanou „galanterie française“. Je totiž mnohem více způsobů, jak ji dát najevo. Projevuje se například tím, že když si vezmu nový doplněk, tak si toho zdejší muži všimnou a pochválí mi ho. No, hned mám větší chuť se ozdobit! Když na to přijde, tak mi pochválí i džíny, prostě hlavně něco pochválí!

Jak tak pozoruji nejen na sobě, ale i kolem sebe, žádný den se tu neobejde bez komplimentů, kteří tu muži projevují ženám a je z toho vidět, že to působí radost oběma stranám. To, že tu má žena přednost, ať už ve dveřích nebo při obědě, je samozřejmost, která mě ani tolik nepřekvapila. Z čeho jsem ale byla úplně vedle, jsou zdejší pauzy na kávu. To muži kávu dávají do šálků, muži ji zalévají a nakonec ty šálky i umyjí! Nejdřív jsem z toho byla opravdu v rozpacích, ale po pár týdnech jsem si na tento nezvyklý zvyklá. Nebo pozdrav. I do něj se dá schovat příjemný kompliment. Nejde o to, že by musel muž ženě políbit ruku, i když i tím jsem tu již byla několikrát zaskočena a je pravda, že je to příjemná změna; jedná se o podání ruky a úsměv a i tím se toho dá mnoho vyjádřit.

▲ Bretaňské pobřeží – krásná krajina i atmosféra

▲ Při příležitosti oslav nového roku 2007 byla v práci uspořádána společná akce – aperitiv a zákusek „galette des rois“, o které již psala jedna z mých kolegyně. Krájení všech „galettek“ se svorně nezvyklý zvyklá. Nebo pozdrav. I do něj se dá schovat příjemný kompliment. Nejde o to, že by musel muž ženě políbit ruku, i když i tím jsem tu již byla několikrát zaskočena a je pravda, že je to příjemná změna; jedná se o podání ruky a úsměv a i tím se toho dá mnoho vyjádřit.

Nechci tím nikoho nijak černit, možná jsem doposud měla málo příležitostí zažít něco podobného i jinde, ale skutečnost je taková, že všímavost a celkovou pozornost ze strany mužů, kterou tu zažívám, přesněji řečeno, v jakém množství ji zažívám, je pro mě opravdu něco nového.

Dalším překvapením je pro mě atmosféra probitá úsměvem a pozitivním přístupem

ke každodenní rutině. Ať je shon, ať je stres, ať je nuda, vše je OK, nač si stěžovat? Přemýšlela jsem nad tím, jestli je to přirozené a jestli to nemá co dělat s pokrytím, ale v každém případě výsledek stojí za to! Někdy mi sice trochu chybí, že si tu nemůžu nikomu postěžovat na nepřijemnosti v takové míře, jak jsem na to zvyklá, většinou mě ale povzbudí úsměv a dobrá nálada ostatních, kteří některé mé pokusy o stěžování zaplaší vtipem. A mě ty chmury kupodivu přejdou!

Jsem šťastná za to, jakými jsem tu obklopena lidmi, ať už v práci či doma, a když k tomu přičtu náplň své práce, která mě baví, a to, že to vše zažívám v tak krásné zemi, jakou je Bretaň, tak to vše se rovná radost a štěstí. Je to splněný sen, jaký jsem si ani netroufala přát. Jsem moc ráda, že se mi bude ještě několik týdnů zdát. A doufám, že až tento sen skončí, tak se mi bude v jiných snech dál vracet...
Z. Kleiblová, foto archiv autorky

Únorová produkce

Dokončení ze str. 5

novaného 100. výročí nar. RNDr. Tomáše Kruti, CSc. 1. vyd., 56 s.
Kameníček, J., Ševčík, J. (eds.): AUPD. *Chemica* 45. 1. vyd., 78 s.
Trávníček, S.: *Oprava písemek z matematiky*. 1. vyd., 168 s.
Kameníček, J., a kol.: *Praktická cvičení z anorganické chemie*. 2. vyd., 76 s.

Institut celoživotního vzdělávání (FF)

Kubátová, H.: *Sociologický výzkum*. 1. vyd., 78 s.
Šotnar, P.: *Management jakosti*. 1. vyd., 58 s.

Ostatní

Šimek, D., Zeman, B.: *Po druhém tichu*. Sbírká čtyřverší doplněná ilustracemi. 1. vyd., 56 s.
Štěrbová, D.: *Sexuální výchova a osvěta u osob s hluchoslepotou*. Příručka pro rodiče a odborníky. 1. vyd., 84 s., příloha CD-ROM.

-kop-

V pondělí 19. 3. vychází nová *Helena v krabici*

Čtrnáctideník studentů UP vám tentokrát přinese vše o fenoménu Fair Trade, rozhovor se skupinou Mňága a Žďorp či první část seriálu o studentských spolcích a organizacích. Nebude chybět komix, recenze, zprávy a komentáře nebo pohled pod pokličku legálního stahování hudby. Fotografka si zase vzala na paškál „boty visící po Olomouci.“ Soutěžit mohou čtenáři o DVD, X karty, batoh i o lístky do kina a na koncert.

Časopis je ZDARMA k dispozici u našich kamelotů, ve Zbrojnici a „Skriptárně“ a také ve všech dobrých klubech a na www.vkrabici.com.

41. ročník Academia filmu...

V dalších kategoriích ceny obdrželi zpěvák a textař **P. Novák** (Cena za celoživotní přínos v oblasti kultury – dvorana slávy), fotograf a pedagog **J. Štreit** (Cena osobnost roku v oblasti kultury), **Dům kultury Šumperk** za organizaci XI. ročníku mezinárodního bluesového festivalu **Blues Alive** (Cena za výjimečný počín roku v oblasti profesionálního umění – oblast hudby), **Muzeum Komenského v Přerově** za organizaci XXV. ročníku mezinárodní setkání uměleckých kovářů na hradě Helfštýn **Hefaiston 2006** (Cena za výjimečný počín roku v oblasti profesionálního umění – oblast výtvarného umění), **Moravské divadlo Olomouc** za organizaci X. ročníku mezinárodního festivalu **Divadelní Flora** (Cena za výjimečný počín roku v oblasti profesionálního umění – oblast divadla), **Nakladatelství Veduta** se sídlem ve Štitech za vydání knihy **Vincenz Priessnitz – Světový pří-**

Dokončení ze str. 1

rodní léčitel autorů M. Kočky a A. Kubíka (Cena za výjimečný počín roku v oblasti profesionálního umění – oblast literatury), **DUHA**, kulturní klub u hradeb v Prostějově za organizaci 49. ročníku festivalu *poezie – Wolkrův Prostějov* (Cena za výjimečný počín v oblasti neprofesionálního umělecké činnosti), **Muzeum umění Olomouc** a **Arcibiskupství olomoucké** za otevření a dosavadní činnost **Arcidiecézního muzea v Olomouci** (Cena za výjimečný počín v oblasti ochrany a popularizace kulturních hodnot a Cena médií za přínos v oblasti kultury).

Slavnostní program historicky prvního předávání Cen Olomouckého kraje doplnila vystoupení významných hostů, mezi jinými i M. Kubišová, R. Voitek a další.

-mav-, foto na titulní straně -tj- a archiv AFO 2006

Rektoři olomoucké univerzity v letech 1573–1860

45. ROLLER Joannes (Jan), S.J., Phil. Dr. (* 13. 11. 1678 Lanškroun – † 27. 3. 1750 Praha), rektor od 12. 12. 1726 do 2. 1. 1730 a od 22. 10. 1743 do 30. 10. 1746

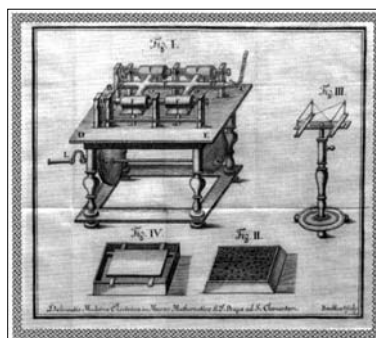
(III) Olomouc tehdy zažívala krátkou dobu míru před vypuknutím druhé války o země koruny české (2. slezské války, 24. srpna 1744 – 25. prosince 1745), jež Olomouc na rozdíl od 1. slezské války, kdy byla Prusy okupována, bezprostředně nepostihla. Jezuitská kolej i univerzita se ovšem podílely na obraně Olomouce před očekávaným pruským vpádem – tak např. 14. a 15. června 1744 hejtmanský velitel Olomouce a krajský hejtmán František Antonín hrabě Šubíř z Chobyně prozkoumali za přítomnosti regenta konviktní budovy, v nichž hodlali uskladnit dřevo; konviktní „repositorium“, tj. skladiště, mělo posloužit k uložení sena. Došli k závěru, že vjezd do konviktu by byl možný „per turrim convictus (věž konviktu)“, ale vojenský úředník, jenž se poté dostavil, se záměru vysmál – jednak pro špatný vjezd do konviktu, jednak pro omezené prostory skladiště.

Dne 14. srpna 1744 nechala městská rada u oltáře sv. Pavliny v kostele Panny Marie Sněžné oslavovat votivní mši za odvrácení pruské invaze, přičemž krajský hejtmán informoval rektora Rollera o příkazu panovnice Marie Terezie, že budovy škol, olomouckou univerzitu nevyjímaje, musejí v případě válečného nebezpečí mohly přednášky a disputace týden pokračovat, uvolněn pro vojsko byl jen seminář sv. Františka Xaverského (nynější budova Cyrilometodějské teologické fakulty UP); seminariárium bylo poskytnuto přístřeší v jezuitské koleji. Ve školní budově (nynějších depozitářích Vlastivědného muzea) byli první vojáci ubytováni 19. srpna 1744, přičemž se muselo myslet na jejich tělesné potřeby, a tak byla mezi kolejí a školou postavena kuchyně a mezi školní budovou a konviktem záchod („secessus“). Tehdejší armádu provázely ženy a děti vojáků, a tak bylo 29. srpna 1744 v krejčovské a truhlářské dílně jezuitské koleje nakvartýrováno 26 žen a 15 dětí z Thingijské setniny, přičemž zaopatření stravy, otopu a svíci pro ubytované vojačky a jejich potomstvo spočívalo na bedrech magistrátu. Ve dnech 1. až 3. září 1744 demolovali ženisté špitál (sv. Ducha, jihozápadně od nynějšího nádraží Olomouc-Nová Ulice) a domy na olomouckých předměstích a opravovalo se opevnění, ale tyto přípravy se naštěstí ukázaly bezpředmětnými, neboť 27. prosince 1744 se v katedrále konala děkova mše a Te Deum za osvobození Čech od pruské armády. Dne 19. listopadu 1744 se na školních vrtech objevila vyhláška oznamující, že se zahajuje výuka, jež o pět dní později započala tzv. aristotelskými dny.

Ve dnech 17. až 24. ledna 1745 pobýval v Olomouci manžel Marie Terezie (očekávající toho času narození sedmého potomka), toskánský velkovévoda František

Štěpán Lotrinský, jenž ve dnech 20. a 21. ledna 1745 hostil v biskupské rezidenci saského vévodu a polského krále Augusta III. (1733–1763), jeho choť Marii Josefu (1699–1757) a dvě jejich dcery, Marii Annu a Marii Josefu; polský král, který se za 1. slezské války připojil k protihabsburské koalici, ale za 2. slezské války stál na rakouské straně, chtěl totiž osobně poznat svého spojence. O průběhu tohoto setkání na nejvyšší úrovni jsme podrobně informováni díky deníku rakouského nejvyššího hofmistra Jana Josefa hraběte (později knížete) von Khevenhüller-Metsch, informuje o něm rovněž diarium rektora Rollera. Dozvídáme se tak, že 17. ledna 1745 uvítal Františka Lotrinského páter rektor před jezuitskou kolejí, zatímco seminariáristé vytrubovali před průčelím koleje Panny Marie Sněžné. Hofmistr Khevenhüller píše mj.: „Toho rána [21. ledna 1745] byla královna s Brühlovou [manželkou saského ministra vnitra a vrchního komořího Jindřicha hraběte von Brühl, 1700–1763] a mou ženou zcela inkognito ve vévodově osobním kočáře toliko se dvěma koňmi a bez jakéhokoliv jiného corteggio [družiny] – pouze komoři ve službě [Jan Baltazar] hrabě Wilczek jel napřed v obyčejném voze, aby podal královně při vystupování a nastupování ruku a dovedl ji do kostela – u jezuitů, u sv. Sarkandra [Jan Sarkander byl označován za světce, třebaže byl kanonizován až v roce 1995] a na domě a všude poslouchala svatě mše, jež jsem nechal objednat.“ Rektor Roller se poté účastnil hostiny v biskupské rezidenci.

Z období druhého olomouckého rektorátu P. Jana Rollera zmiňuje ještě dvě podstatné události. Dnem 25. července 1745 vstoupil v platnost protokol vycházející z reskriptu císaře Karla VI. (1685–1740) z roku 1740, jímž bylo mj. podrobeno hospodaření ferdinandské nadace v jezuitském konviktu státní kontrole,

▲ Vyobrazení z publikace P. Josefa Pohla *Tentamen physico-experimentale... (Fyzikálně-experimentální pokus...)*, Praha 1747, věnované studiu elektrostatických jevů

z jezuitské koleje v Nise. Dne 28. září 1746 zaznamenal rektor Roller, že „Klein Pragam redux“, tzn. že z Prahy přicestoval P. Jan Klein (1684–1762), správce matematického kabinetu v Klementinu, aby v Olomouci předvedl „electricitas“, tzn. elektrostatické úkazy. Učinil tak 13. a 31. července 1746 před církevní a světskou nobilitou, mezi níž nechyběli krajský hejtmán František Antonín Šubíř z Chobyně a Josef svobodný pán Petrasch (1714–1772), známý jako zakladatel olomoucké Societas incognitorum eruditorum... (Společnosti neznámých vzdělanců... 1746–1748), první soukromé vědecké společnosti v rakouských zemích.

Od 1. listopadu 1746 byl P. Jan Roller rektorem koleje, noviciátu a gymnázia Tovaryšstva Ježíšova v Brně a od 21. srpna 1749 představeným profesního domu TJ u sv. Mikuláše v Praze na Malé Straně, konzultorem provincie a prefektem stavby; zemřel ve vysokém věku 71 let dne 17. března 1750 v Praze.

Prof. J. Fiala, CSc.

(Pokračování příště)

Soupis rektorů olomouckého vysokého učení najdete na webových stránkách UP www.upol.cz v oddíle O univerzitě/Historie a současnost.

ABSOLVENTI UP

Co právě dělá...

...spisovatel a publicista Benjamin Kuras?

Benjamin Kuras se 16. 2. nenadále objevil na Rektorátu UP, shodou okolností právě v okamžiku, kdy vyšlo 16. číslo Žurnálu UP, v němž ředitel Archivu UP PhDr. P. Urbášek uveřejnil další ze série článků z novodobé historie UP, tentokrát věnovaný 60. letům. V něm Miloš Kuras, dnešní spisovatel a publicista Benjamin Kuras, spolu s Ivanem Theimerem (čestným doktorem UP z roku 1998) organizovali Majáles 1967.

Urbáškův článek „Sweet sixties“ jsem ale našel v Žurnálu, až když Benjamin Kuras odešel. Upozornil jsem ho na text mailem a zároveň jsem ho požádal, aby mi napsal o svých současných aktivitách. Zde je jeho odpověď:

B. Kuras: Před novým rokem jsem vydal sedmnáctou a osmnáctou knížku – „Žít všemi údy – hravý Talmud“, což je zábavný stručný výklad těch nejčtivějších a nejdramatičtějších pasáží z Talmudu a talmudických dějin, a „PPP-politika prochází pupkem“, což je gastropolitická analýza toho, jak je naše politické myšlení ovlivněné tím, co jíme.

V březnu vydávám devatenáctou a dvacátou. „Evropa snů a skutečností“ navazuje na moje předchozí knihy „Sekl se Orwell o dvacet let?“ a „Jako psa ke kandelábru“ a zaznamenává tragikomicky pokračující úpadek Evropy.

A tou dvacátou je malá knížka o Komenském nazvaná „Slepování střepů“, která bude součástí výstav inspirovaných Komenského knihou „Orbis Pictus“. V Praze výstava začíná 14. března, v Olomouci se jedná předběžně na říjen s primátorem, manželi Králíkovými z firmy Grapo, zájem o patronát projevil i europoslanec Březina. Výstavy pořádá nakladatelství Wald Press, které také vydává „Slepování střepů“ a plánuje nový časopis „Orbis Pictus“, na jehož tvorbě jsem byl přizván se podílet. Do toho musím ještě stihnout v tomto roce dvě další knížky a anglickou verzi Komenského pro Ameriku 2008.

Ptal se PhDr. T. Hrbek

Benjamin Kuras studoval na Filozofické fakultě UP v letech 1962–1968 češtinu a angličtinu. Od března do srpna 1968 pracoval v anglickém vysílání Československého rozhlasu v Praze, na podzim 1968 emigroval do Anglie, kde se působil jako redaktor českého vysílání BBC a překladatel. Prosadil se i jako autor divadelních a rozhlasových her, které byly uvedeny také v Německu, Rakousku, Švýcarsku, Itálii a v Izraeli. Od roku 1990 publikuje v řadě českých periodik. Vydal několik knih, např. *Češi na vlásku*, *Anglie je na houby*, *Jak přežít padouchy*, *Nebýt Golema*, *Je na Marxu život?* a další. Za knihu *Sekl se Orwell o dvacet let?* získal cenu Wald Press AWARD pro rok 2004.

Jubilea

Blahopřejeme!

Bývalý děkan Právnické fakulty doc. J. Blažek, v současné době působící na Katedře finančního práva, národního hospodářství a ekonomie, obdržel při příležitosti životního jubilea stříbrnou medaili Za zásluhy o rozvoj Univerzity Palackého. Za přítomnosti prorektorky UP JUDr. L. Lochmanové ji z rukou rektora UP prof. L. Dvořáka převzal dne 1. 3.

-red-, foto -tj-

Studentohodiny nejsou ekonomické

Profesor Černý se ve článku „Oeconomia contra Universitas“ (ŽUP 18, str. 8) zabývá principy dělení finančních prostředků mezi katedry. Uvádí, že ekonomické důvody vedly na FF k tomu, že se provozní prostředky začaly dělit podle studentohodin, které jednotlivé katedry odúčtují. Tento princip považuje za nespravedlivý a z několika důvodů za škodlivý.

Otázka spravedlivého a efektivního dělení prostředků, které přijdou na univerzitu či fakultu, je velmi komplikovaná a nějaké „správné“ řešení se neustále hledá. Na PíF je základní princip vesměs respektován až po dělení mezi jednotlivé obory (PíF se člení na pět oborů – matematika, fyzika, chemie, biologie a vědy o Zemi, které mají každý víceméně své vlastní studenty). Každý obor dostane – po odečtení výdajů na děkanát, studijní a ekonomické oddělení – vše, co přinesou jeho studenti. Jsou to prostředky jak na provoz, tak i na mzdy. A každý obor se pak musí vypořádat s otázkou, jak tyto prostředky rozdělit mezi jednotlivé katedry. Protože ale katedry často sdílejí své studenty, není tu již tak přímočaré dělení možné. Každý obor to řeší jinak – a někde také sáhli ke studentohodinám.

Osobně tento způsob nepovažuji za šťastný. Především se domnívám, že princip studentohodin není ekonomický. Představme si továrnu na automobily, kde se ví, kolik pracovníků vyrobí dané množství aut za danou dobu a tato auta se prodají za známou cenu. Ředitel továrny pak rozhodne, že dělníci budou dostávat výplatu jako určitý podíl ceny počítaný podle odvedených šroubkohodin. Povede takové rozhodnutí ke zvýšené efektivitě podniku či kvalitě výrobků? Myslím, že spíše k tomu, aby se každý snažil co nejvíce šroubovat, ať už to pro výsledný produkt bude prospěšné nebo ne. V podmínkách univerzity zase k tomu, abychom se předháněli v nabídce laciných céčkových přednášek, případně aby si každá katedra „po svém“ učila předměty, na které by klidně mohla poslat své studenty k sousedům. Výsledným efektem bude to, že při stejných zdrojích a zhruba stejných výsledných absolventech budou naši pracovníci více času trávit v posluchárnách. To znamená méně času na vědecký výzkum, a tedy méně peněz z vědeckých projektů.

Abych nebyl špatně pochopen – v žádném případě nechci snižovat význam výuky. Jenom nemyslím, že by kvalita získaného vzdělání byla přímo úměrná počtu hodin odešzených v posluchárně. V řadě případů může být čas strávený v knihovně či doma nad řešením dobře volených problémů mnohem lépe využitý, než sezení na nudné přednášce.

Jak tedy vybudovat systém, který by byl spravedlivý a dostatečně ekonomický? Nevím, zda někdo zná takový způsob, cesta k němu je plná komplikovaného hledání. Odhlédneme-li od pohádky o osvíceném absolutním monarchovi, který zcela spravedlivě rozdělí národní produkt mezi všechny své poddané, zjistíme, že nejefektivněji to většinou dokáže průhledné setkání nabídky a poptávky.

Jak by to mohlo vypadat v našich podmínkách? Na studijní obor se z ekonomického hlediska můžeme dívat podobně, jako na výzkumný projekt. V jeho čele je garant (řešitel projektu), který se zavázal odvést určitý výsledek – náležitě vzdělané a kvalifikované absolventy. Na to dostává od státu určité množství peněz – a mělo by být především na něm, jak je využije. V mezích smlouvy – tedy schválené akreditace oboru – by měl mít možnost se rozhodnout, zda bude účelnější zaplatit studentům spoustu různých přednášek od zaměstnanců „své“ katedry, nebo zda jim dopřát spíš menší množství dobře volených „výživných“ hodin. Ať už od vyučujících z vlastního pracoviště, nebo ze sousední katedry, fakulty, či od externistů. A nebo zda se mu vyplatí podělit se s jiným garantem, na jehož výuku své studenty pošle. Na vyučujících pak bude, aby svou nabídkou byli dostatečně atraktivní pro garanty.

Škola by se měla zaměřit především na výsledný produkt – tedy jak studenti obstojí u státních závěrečných zkoušek, či jak se jako absolventi uplatní v reálném životě – a méně na to, kolik zaměstnaneckého úsilí na ně bylo vynaloženo. Možná bychom pak zjistili, že stejně kvalitních výsledků jsme schopni dosáhnout s menším množstvím dřiny. Nebo bychom možná zjistili, že se stejným množstvím dřiny si dokážeme vydělat více.

Doc. T. Opatrný, PíF

Skutečně potřebujeme celouniverzitní spolek studentů?

V poslední době proběhla setkání zástupců studentů a studentských spolků celé univerzity s vedením UP. Setkání iniciovala malá skupinka lidí – studentů. Jedním z nich je i O. Martínek, manažer projektu Helena v krabici, jenž ve 22. čísle studentského čtrnáctideníku doložil, proč je nám třeba studentské unie. Chci zde reagovat na myšlenky a výroky spojené s konstituováním této unie.

Pan Martínek ve svém článku uvádí, že zájem založit takovou organizaci by byl – myslím si, že mluví pouze za úzkou skupinu – odhaduji, že maximálně za 30 lidí v této chvíli. Zajímavé by bylo zeptat se přímo studentů v referendu, zda podporují tuto myšlenku. Uvidíme, kolik jich přijde – to spolehlivě odhalí zájem studentů (jako v případě evaluace kvality výuky).

Motivem pro vznik je podle Martínka i skutečnost, že vedení UP, ani studenti nevědí, kolik a jakých spolků již funguje – je to tedy chyba v komunikaci. Jsem přesvědčen, že komunikační kanály jsou nastaveny dobře – otázkou je, zda je studenti chtějí využívat. Jestliže jedni nevědí o druhých, je to právě a jen chyba oněch spolků, jejichž zástupci nejsou schopni (nebo nechťejí) uvést svou existenci na webu UP pod odkazem Studenti – Studentské organizace, časopisy... a nejsou schopni (nebo nechťejí) komunikovat s okolím.

Pokud jde o dovolávání se svých práv, pak již nyní má každý student šanci nechat zaznít svůj hlas ať už na úrovni fakulty (a to primárně), nebo pokud nepochodí zde, pak na úrovni univerzity. Přitom je důležité, aby studenti sledovali a cítili hierarchické uspořádání univerzity (vedoucí katedry – vedení a AS fakulty – vedení a AS UP). Většina studentských problémů nesaží za hranice jejich studia, a tím za hranice jejich fakulty. Pokud přeci jen ano, pak má fakulta své reprezentanty v AS UP, kteří jsou připraveni a ochotni zájmy studentů hájit – věřím, že ano. Mezi námi, kolik studentů vůbec zná svého delegáta v AS UP? A kolik jich využilo jeho postavení? Troufám si říci, že velice málo.

Jedním z cílů unie by podle Martínka měla být i schopnost poradit studentům při hledání stáže/praxe. Bylo by to vskutku pěkné, ale, studenti, zeptejme se sami sebe – co víme např. o CMTF, o PdF, o LF? Tím, kdo je pověřen a schopen podat takovou radu, je jediné příslušné odborné pracoviště. Nevím, koho z nás by napadlo jít do univerzitního spolku místo na vlastní katedru (za učitele a studenty vyššího ročníku) s dotazem na možnou praxi.

Tvrdím, že z pohledu Rektorátu má vznik unie pouze pozitivní důsledky. Vedení UP by bylo samo proti sobě odmítat takového partnera. Je ale důležité se zamyslet, zda je skutečně nutné vytvářet novou instituci. Přehlídím argumenty těch, kteří poukazují na to, že ve Francii a Německu to funguje výtečně, pro násince na nepředstavitelné úrovni. To mne opravdu nezajímá – já žiji svůj život tady v Olomouci.

Uvažujme dopředu nad formou unie – kdo bude rozhodovat, kdo bude tvořit výkonný orgán, kdo bude reprezentovat? Více lidí má teoreticky více nářků – tím pádem bude v rozhodnutích docházet k větším kompromisům. Není tedy pro jednotlivé spolky jednodušší prosadit své požadavky a myšlenky přímo skrz AS UP? Nehledě na to, že již dnes se studenti neumějí dohodnout, a tak se Majáles bude s největší pravděpodobností konat letos dvakrát.

Pakliže má vzniknout jakési uskupení (a nejsem striktně proti), mělo by si jednoznačně a v reálné rovině určit konkrétní cíle, a to zejména v oblasti aktuálních témat. Má-li vzniknout, pak kvůli studentskému Majálesu, pro zlepšení povědomí studentů o běhu UP a jednotlivých fakult, kvůli komunikaci mezi fakultními spolky.

Byl bych neskonale rád, kdybychom se fungováním unie studentů UP dostali do stavu, který popisuje Mgr. Chalupa v ŽUP 19.

D. Konečný, student PíF, člen AS PíF a POSPO

...A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

16. BŘEZNA

HRA. J. Žurek a kol. (premiéra). Divadlo na cucky. UC UP, Divadelní sál, 20 hod.

19. BŘEZNA

3T – Tři tvořiví tvoří (improvizace). Divadlo Tram-tarie, 19 hod.

Erasmus Monday Nights. Neformální setkání se studenty. Meex Club (Horní náměstí 19), 20 hod.

20. BŘEZNA

Mgr. M. Botur, doc. R. Halaš, Ph.D. (PíF UP): Finite commutative basic algebras. Seminář z univerzální algebry a uspořádaných množin. PíF UP (Tomkova č. 40), posluchárna č. 301, 13 hod.

Dramaterapeutický projekt klientů terapeutické komunity pro drogově závislé Podcestný mlýn (v rámci konference uskutečněné 20.–21. 3. – viz níže).

Othello. Divadlo Tram-tarie, 19.30.

S. Šafaříková (studentka FTK): **S projektem GLEN do Mongolska aneb Jak se žije ve slumech v Ulánbátaru.** P. UC UP, Filmový sál, 19 hod.

Japonské frašky Kjógen. UC UP, Divadelní sál, 19 hod.

20.–21. BŘEZNA

VIII. mezinárodní konference k problematice osob se specifickými potřebami a III. Dramaterapeutická konference. PdF UP (Žižkovo nám. 5).

21. BŘEZNA

Přednáškový večer Spolku lékařů v Olomouci. LF UP, Teoretické ústavy (Hněvotínská 3), 16 hod.

Seminář gastroenterologie. Posluchárna Dětské kliniky LF UP – rotunda.

MgA. P. Kantor: Japonské tradiční divadlo. UC UP, Divadlo Bílá Nora, 19 hod.

22. BŘEZNA

Mezi exotikou a všedností, Virtuální materiály v reálném světě. Seminář zahraničních lektorů. Učebna LN 51 (tř. 17. listopada 50).

22.–23. BŘEZNA

Grandeur et décadence de la parole au XXIème siècle, Grandeza y Decadencia de la Palabra en el Siglo XXI. Mezinárodní interdisciplinární konference. UC UP, Kaple Božího Těla, FF UP Zbrojnice.

23. BŘEZNA

X. olomoucká dermatologická konference. UC UP –red-